

РЕШЕНИЕ

№ 12037

гр. София, 26.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в публично заседание на 18.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

като разгледа дело номер **12324** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) вр. реда на чл.203 – 207 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано по искова молба на В. Д. Д. от [населено място] срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), [населено място], [улица], с която на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ е предявен срещу ответника иск за присъждане на обезщетение в размер на 1000,00 лв. за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в унижение, страх, панически пристъпи, тревожност, безсъние и кошмари, причинени от незаконосъобразен административен акт – Заповед за задържане на лице № 230-зз-268/ 26.03.2025г., издадена от полицейски орган при 06 Районно управление – С., отменена с Решение № 2884 от 28.07.2025г., постановено по адм. дело № 5785/2025г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението.

С молба от 08.12.2025г. е уточнено, че обезщетението се претендира за периода от 26.03.2025г. (датата на незаконното задържане) до 30.06.2025г. (до когато ищецът е търпял вреди и последиците от тях).

В исковата молба се твърди, че издадената спрямо него заповед за задържане е отменена по съдебен ред, като според мотивите, изложени в решението за отмяна на заповедта е видно, че съдът приема, че в заповед, въз основа, на която е осъществено задържането на В. Д., не се съдържат каквито и да е конкретни фактически основания за издаването ѝ, като въобще липсва изложение на обстоятелствата провокирали задържането, респективно наложили ограничаване на правото на свободно придвижване на лицето. С оглед на нарушаването на изискванията на чл.74,

ал.2, т.2 ЗМВР е нарушено правото на ищеца незабавно да бъде уведомен за основанията за задържането си, залегнало изрично както в чл.5, § 2 от ЕКЗПЧ, така и в практиката на ЕСПЧ по въпросите относно законността на задържането. С оглед на изложеното съдът е намерил, че при задържането на ищеца са допуснати нарушения на процедурата, които в съществена степен са ограничили възможността му да разбере причините за задържането си и своевременно да се защити срещу същото, което се явява достатъчно основание за определяне на задържането като незаконно от процедурна страна и отмяна на издадената заповед. Според ищеца, негативните му изживявания, породени от незаконосъобразното му задържане под стража, представляват претърпени неимуществени вреди, които следва да бъдат обезщетени от ответника на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Сочи, че вследствие на незаконното задържане около един месец след като е бил освободен от ареста е страдал от панически атаки, тревожност и безсъние. Събуждал се е през нощта вследствие на кошмари, свързани със задържането, преживявайки негативни емоции отново и отново, като за възстановяване от тези вреди са му били необходими около два месеца. Направени са искания за събиране на гласни доказателства, чрез разпит на един свидетели, както и за допускане на съдебно-психологическа експертиза. Претендира присъждане на сторените по делото разноски.

В съдебно заседание, редовно уведомен, ищецът не се явява и не е представляван от адвокат – пълномощника.

Ответникът в писмен отговор оспорва по основания и размер предявения иск. Излага доводи за липса на доказани неимуществени вреди и липса на причинно-следствена връзка. В условията на евентуалност оспорва размера на обезщетението като прекомерно завишен. Моли искът да бъде отхвърлен. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното от насрещната страна адвокатско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура (СГП) дава заключение за неоснователност на исковата претенция. Прокурорът счита, че ищецът е дезаинтересован от доказване на основанията в исковата молба, доколкото същият не е провел пълно главно доказване на твърдените вреди и причинно следствената връзка, част от кумулативните предпоставки по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за уважаване на иска, поради което исковата молба следва да бъде изцяло отхвърлена.

Административен съд София-град, като обсъди събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Със Заповед № 230зз-268 от 26.03.2025г., издадена от Г. С. Г. полицаи при 06 Районно управление – С. при СДВР, В. Д. Д. е бил задържан в 13:45 ч. на посочената по-горе дата за срок от 24 часа в помещение за задържане на СДВР, поради “данни за съпричастност към извършено престъпление по чл.198, ал.1 от НК (грабеж) по ДП 498/2025 по описа на 06 РУ – СДВР“. Освободена е на 27.03.2025 г. в 13:40 часа.

С Решение № 2884 от 28.07.2025г. по адм. дело № 5785/2025г. на Софийски районен съд – Наказателно отделение (СРС – НО) Заповед рег. № 230зз-268 от 26.03.2025г., издадена от Г. С. Г., полицаи при 06 Районно управление – С., е отменена като незаконосъобразна. Решението не е обжалвано и е влязло в сила на 24.09.2025г.

Като писмени доказателства са приети доказателства, представени с исковата молба - препис от съдебното решение, с което е отменена. Приложено е за послужване и адм. дело № 5785/2025 г. по описа на СРС, НО, 131-ви състав.

Установената фактическа обстановка не се оспорва от страните.

При така установените факти и събраните по делото доказателства съдът прави следните правни изводи:

Относно допустимостта на иска:

Искът е с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ във вр.чл.203 и сл. от АПК, предвид - изложените фактически обстоятелства в исковата молба, че ищецът е неблагоприятно засегнат и е претърпял неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от отменен по съдебен ред като незаконосъобразен административен акт – заповед за задържане на лице рег. № 230зз-268/26.03.2025г., издадена от Г. С. Г., полицаи при 06 Районно управление – СДВР. Искът за обезщетение е предявен срещу надлежен ответник - юридическото лице, в чиято структура е органът, издал незаконосъобразния административен акт и е допустим за разглеждане в производството пред Административен съд София-град по реда на глава XI от АПК, като предявен пред съда по настоящия адрес на увредения. Изпълнено е и условието на чл.204 ал.1 от АПК, тъй като вредите се претендират от акт, издаден при упражняване на административна дейност - заповед, която е отменена по предвидения в закона съдебен ред с влязло в сила съдебно решение.

Разгледана по същество, исковата претенция е недоказана по следните съображения:

Активно легитимирана страна на иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Последните обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Това е така, защото деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца (арг. чл.154, ал.1 от ГПК, във връзка с чл.144 от АПК) е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ предполага установяване кумулативното наличие на визираните в разпоредбата предпоставки: незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган или неговите длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, настъпване на вреди от тях и причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и вредоносния резултат. Съгласно разпоредбата на чл.4 от ЗОДОВ, отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ може да бъде ангажирана само за имуществените и неимуществените вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. При недоказване, на която и да е от посочените предпоставки, обезщетение не се присъжда, като доказателствената тежест е за ищеца.

Налице е първият елемент - отменената заповед представлява властнически акт на административен орган при неговата административна дейност, от който акт ищецът твърди да е претърпял неимуществени вреди, които следва да бъдат обезщетени. Неговата незаконосъобразност е установена с акт на съда – влязло в сила Решение № 2884 от 28.07.2025г. по адм. дело № 5785/2025г. на СРС, НО, 131-ви състав.

Относно втория елемент от отговорността - наличието на вреда: Съдържанието на понятието „вред“ не е дефинирано от законодателя въпреки употребата му в редица разпоредби на Закона за задълженията и договорите. Според трайното разбиране, наложило се в теорията и в съдебната практика, вредите са последици от засягане на субективни права, на защитени от правото блага,

които не са предмет на права, както и от накърняване на фактически отношения, които правото защитава. Вредата представлява смущение, накърняване или унищожаване на богатата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние.

Съдът намира, че в разглеждания случай не е изпълнено второто кумулативно изискуемо условие, за да бъде основателен и доказан предявения от Д. иск за обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразния административен акт (заповед за задържане на лице), а именно причиняване на неимуществени вреди, произтичащи от този незаконосъобразен акт – унижение, страх, панически пристъпи, тревожност, безсъние и кошмари. Както беше посочено, в тежест на ищеца е да докаже, че действително е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в посочените негативни изживявания, в резултат именно на отменената като незаконосъобразна заповед за задържане. С определение на съда от 14.01.2026 г. на страните изрично е указано разпределението на доказателствената тежест в процеса, включително на ищеца е указано, че на основание чл.146, ал.1, т.5 и чл.154, ал.1 от ГПК, приложим на основание чл. 144 от АПК, следва да установи фактите, на които основава своите искания и от които би черпил благоприятни последици, както и всички елементи от фактическия състав на отговорността на ответника. По искане на ищеца с определението бе допуснат до разпит един свидетел при режим на довеждане от ищеца (чл.169, ал.3 от ГПК), както и изслушване на съдебно-психологическа експертиза, която да установи по какъв начин се е отразило на Д. незаконното задържане на 26.03.2025г. и какви са психологическите последици от него. На ищеца е указано да внесе първоначален депозит за изготвянето на експертизата в 7-дневен срок от получаване на определението (получено чрез упълномощения адвокат на 20.01.2026г.) и изрично е уведомен за последиците от неизпълнението, а именно, че на основание чл. 161 от ГПК, с оглед на обстоятелствата по делото съдът може да приеме за доказани фактите, относно които страната е създавала пречки за събиране на допуснатите доказателства. В указания му от съда срок и до проведеното открито съдебно заседание на 18.02.2026 г. депозитът не е внесен. С протоколно определение от същата дата (18.02.2026 г.) делото бе отложено във връзка с дадена последна възможност на ищеца да внесе депозита и да доведе свидетеля до следващото съдебно заседание, като отново му бе указано, че при неспазване разпорежданията на съда, на основание чл. 158 от ГПК, вр. чл. 144 АПК делото ще бъде решено с оглед на наличните доказателства (призовката му е връчена на 26.02.2026г.). В проведеното открито съдебно заседание на 18.03.2026 г. Д. отново не се явява, за да доведе допуснатия свидетел. Така също до обявяване ход на устните състезания не е внесъл определения депозит за вещо лице, както и липсва направено в тази връзка искане от същия за освобождаване от съдебни такси и разноски в това производство. Поради процесуалното бездействие съдът е отменил определението си, с което е допуснато събирането на доказателства.

При това положение, като последица от проявената от ищеца пълна процесуална дезаинтересованост (т.е липса на активност по делото) и доколкото указанията по делото не са изпълнени, на основание чл.161 ГПК, вр. чл.144 АПК съдът приема за доказани неизгодните за ищеца факти, а именно че не е претърпял като последица от незаконосъобразната заповед за задържане сочените в исковата молба неимуществени вреди.

Същевременно дори и нормата на чл.161 от ГПК да не намираше приложение, в тежест на ищеца в рамките на това съдебно производство е да докаже, че е претърпял сочените в исковата молба неимуществени вреди само и единствено от отменената като незаконосъобразна заповед за задържане на лице. В случая липсват каквито и да било доказателства, ангажирани от ищеца, установяващи, че след като е освободен от 06 РУ-СДВР същият е бил притеснен и е имал

панически пристъпи и безсъние в период около два месеца, като това да е било причинено именно от незаконното му задържане. Не е възможно, наличието на такива вреди да се доказва само с представянето на съдебно решение, с което се отменя като незаконосъобразна заповедта за задържането му. Настъпването на неимуществените вреди не може да бъде предполагаемо. Установяването им, вида им, техният интензитет, трайността им, както се посочи е в тежест на ищеца и поради това съдът е дал изрични указания. В настоящия случай, обаче ищецът не съумя да докаже, че действително е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в сочените в исковата молба негативни изживявания (душевно болки и страдания) в период от около два месеца, в резултат именно на отменената като незаконосъобразна заповед за задържане, поради което не е налице втората предпоставка по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

При липсата на доказани реално претърпени неимуществени вреди, не може да има причинна връзка между тях и незаконосъобразния административен акт, т.е. липсва и третата предпоставка за ангажиране на отговорността на държавата по чл.1 от ЗОДОВ.

Във връзка с установените по делото факти и след направения мотивиран анализ на същите, съдът намира исковата претенция на В. Д. срещу СДВР за недоказана, поради което следва да бъде отхвърлена.

В рамките на това съдебно производство Д. е предявил и акцесорен иск за присъждане на законна лихва от 24.11.2025г. – до окончателното изплащане на сумата. Съдът намира тази претенция за неоснователна и недоказана. След като е неоснователен и недоказан главният иск, то неоснователен и недоказан е и акцесорният иск.

При този изход на делото, съобразно разпоредбата на чл.10, ал.2 от ЗОДОВ, сторените от ищцата разносики остават в негова тежест. С оглед своевременното направено искане от страна на ответника и на основание чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ във връзка с чл. 144 от АПК, ищецът следва да заплати на СДВР юрисконсултско възнаграждение в минимален размер в евро - 102,26 евро.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Административен Съд С. - град, I отделение, 65 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на В. Д. Д. срещу Столична дирекция на вътрешните работи, с който на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ се претендира обезщетение в размер на 1000,00 лв. за претърпени неимуществени вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт – Заповед за задържане на лице № 230-зз-268/ 26.03.2025г., издадена от полицейски орган при 06 Районно управление – С., отменена с Решение № 2884 от 28.07.2025г., постановено по адм. дело № 5785/2025г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА В. Д. Д., ЕГН [ЕГН] да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 102,26 евро (сто и две евро и двадесет и шест евроцента).

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ:

